

# S. Sayısı : 237

## Istanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devri hakkında kanun lâiyhası ve İktisat, Gümrük ve İnhisarlar, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/538)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/1465

9 - V - 1936

### Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Istanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devri hakkında İktisad vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 17 - IV - 1936 da Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil  
İ. İnönü

Istanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devri ve idaresi hakkındaki kanun projesinin esbabı mucibe lâiyhası

Evvelce Türk Anonim şirketi olarak teşkil edilmiş olan İstanbul ve İzmir liman ve yükleme ve boşaltma idarelerinin esasen bir kısmı Hükûmete aid olan sermayelerinin dörtte üçünü teca-vüz eden miktarı Hükûmet eline geçmesi üzerine bu idarelerin Anonim şirketi halinde devamla-rına lüzum kalmamış olduğundan bunların tasfiyesile bu işlerin Devlet inhisarı şeklinde birer umum müdürlük olarak tesis olunacak idarelere yaptırılması ve bu idarelerin Maliye vekâletine raptolunması için 2521 numaralı kanun 20 - VI - 1934 tarihinde tatbik mevkiine konulmuştu

Limanların iktisadî faaliyetinin tanzim ve murakabesi işleri İktisad vekâletinin vazifeleri meyanında bulunduğundan ve bu işlerde rol almış olan idarelerin de İktisad vekâletine merbut ol-ması tabii bulunduğu gibi esasen 2452 numaralı İktisad vekâleti teşkilât ve vazifeleri hak-kındaki kanunun hükümleri bu hizmetlerin İktisad vekâletine aid hizmetlerden olduğunu sarahaten göstermekte ve vekâlet bünyesinde bu işleri çevirmek üzere (Liman şirketleri işleri) na-mile bir de şube bulunmakta olması hasebile bu idarelerin asıl vazifedar olan İktisad vekâletine raprı için işbu kanun projesi tanzim ve takdim olunmuştur.

Birinci madde — Devir keyfiyetini ifade etmektedir.

İkinci madde — İstanbul ve İzmir liman işleri Türk Anonim şirketlerinin tasfiye haline konul-makla beraber İstanbulda ve İzmirdeki Rihtm şirketleri Hükûmetçe mübayaa edilmiş ve bu şirket-lerden Hükûmetin aldığı menkul ve gayrimenkul malların ve hukuk ve salâhiyetleriyle imtiyaz-ların İstanbul ve İzmir liman işleri idarelerine verileceği 2309 ve 2521 numaralı kanunlarda ya-zılı bulunmuştur.

Bu vaziyet bu idarelerin İktisad vekâletine devrinden sonra da devam edeceği gibi İstanbul ve İzmir liman şirketlerinden müdevver hukuk ve salâhiyetler de bu idarelere aid olduğundan idare-lerin bilûmum imtiyazlı hizmetlerini sarih ve toplu bir surette göstermek üzere işbu ikinci maddde vücade getirilmiştir.

Bu kanun projesinin yalnız devir işini tesbit değil aynı zamanda İktisad vekâletine devrolu-nan bu teşekküllerin idarelerine aid bileümle hükümlerinin tedvini maksadı takip olunmuştur.

Bu kanunla bütün eşyanın tahmil ve tahliyesi ve muhafazasına aid yerlerin temini İktisad ve-

kâletine devredilmekte olduğuna ve bu işler arasında dahilî ticaret ve ihracat eşyasının da katılması tabii bulunduğu göre bu eşya için de icarbeden ambar ve depoların ihzarı ile beraber yolcu salonları açılması ve aynı zamanda kaçak ve sahihsiz sıfatını iktisap eden eşyanın tasfiyesine kadar muhafazalarına aid yerler temini ve umumî mağaza, antrepo ve sairede tahmil ve tahliye gibi işler için mihanikî vasıtalar tedariki lüzumlu görülerek ikinci maddeye ona göre hükümler konulmuştur.

Üçüncü madde — İdarelerin iptidai sermayelerinin nelerden teşekkül ettiğini ve bunlara nası kıymet takdir olunacağını göstermektedir. Ticarî usul ve kaidelerle idare olunacak olan yeni teşekküllerin faaliyet tarzlarının tanzim ve ıslahında bu nokta ilk olarak gelmektedir.

Bu idarelerin inhisar mevzuunda yapacakları hizmetlerin maliyet fiatlarının tayini ve hizmette iştiraki olan âmillerin hisselerine ilmî bir surette tefrik olunması ve ücret tarifelerinin normal bir surette tanzimi için sermayenin hakikî kıymetlerinin tayini elzem bulunmaktadır.

Tasfiye olunan Liman şirketleri ile Rıhtım şirketlerinden devrolunan bilûmum menkul ve gayri-menkul malların bu günkü kıymetlerinin takdiri için bu maddeye bu sebeple bir fıkra ilâve olunmuştur.

Dördüncü madde : İstanbul ve İzmir limanlarında bütün antrepo işlerinin bir elde bulunması bu gün devam eden ehemmiyetli müşkülâtı ortadan kaldıracaktır.

Bütün dünya limanlarında antrepo ve ambar işleri Devletin resmî bir dairesi olan gümrük idaresinin elinde bulunmamakta ve bu işler şirketlere veya muhtar liman idarelerine yapılmaktadır.

İstanbul limanında esasen antrepoların dörtte üçü eskidenberi anonim şirket halinde idare olunurdu. Bu anonim şirket yani İstanbul Rıhtım Dok ve Anterop şirketinin tasfiyesi üzerine bu antrepoların inhisarı bu teşekküllere intikal etmiştir.

Ancak gümrük idaresinin elinde dörtte bir nisbetinde ambar kalmıştır ki, bunları da İstanbul Liman işleri idaresine ve İzmirde de aynı suretle İzmir Liman işleri idaresine vermek suretile antrepo ve ambar işlerinin bir elden idaresi ve bunlara konulacak tüccar eşyasının taksim ve tevzii işlerinin de Liman işleri idareleri tarafından yapılarak muamelâtın sürat ve selâmetini temin maksadı bu madde ile takib olunmuştur.

Ancak bu gümrük idaresinin elinde bulunan bu antrepolardan şimdiye kadar tahsil olup umumî muvazenede dahil bulunan mebalığın muvazene vaziyeti icar ettikçe Hazineye tevdi de zarurî olduğundan bu ambarlar varidatına mukabil masarifi tahsiliye olarak tahmil olunan miktar çıktıktan sonra senevî maktûan iki yüz bin liranın Hazineye verilmesine dair maddeye fıkra ilâve olunmuştur.

İdarelerin her birine düşecek hisseleri varidat nisbetini nazarı dikkate alarak İktisad vekâleti tefrik edecektir.

Beşinci madde — İstanbul ve İzmir rıhtımları Hükûmetçe mübayaa olunmuştur. Mübayaa mukavelesi mücibince lâzımgelen malî vecibeler Hazinece ifa olunacaktır.

Ancak İstanbul ve İzmir rıhtımlarında bu kanun ile alınan rıhtım resimleri liman inhisar idarelerine bırakılmasına mukabil bu vecibelerin ifasında bu idarelere tahmil olunmuştur.

Altıncı madde — Rıhtımların tamir, ıslâh ve techiz işlerinin bu idarelere aid olduğunu göstermektedir.

Rıhtımların tamir, ıslâh ve techizi maksadı tamamen tatmin edemeyeceği için icap ve ihtiyaç halinde yeniden rıhtım yapılması ve mevcudlarının genişletilmesi de gerekli görülmekte ve bu itibarla bu işlerin yapılmasını teminen altıncı maddeye fıkra ilâve edilmiştir.

Yedinci madde — Mefsup rıhtım şirketlerinin mukavelelerinde mevcut olan mevafii umumiyeye namına istimlak hakkını idareler hizmetlerinde lüzumu hasebile konulmuştur.

Sekizinci madde — Rıhtımlardan alınacak rıhtım resmini göstermektedir.

Şirket zamanında rıhtım resmi rıhtımlardan geçsin geçmesin bileümle eşya üzerinden eşyanın her birinin nevine göre ayrı ayrı miktarlarda olmak üzere yapılan bir tarife ile istifa olunurdu. Bu tarifedeki miktarlar hiç bir esasa müstenit olmadığı gibi muntazam bir tasnif de gösteremiyordu.

Şirketlerin mübayaasından sonra İzmir için Maliyeye vüende getirilen rıhtım tarifesi fevkalâde

basitleştirilerek yalnız ithalât mallarından % 1 olarak tesbit olunmuş ve dahilî ve ihraeat malları bu ücretten istisna olunmuştur. Bu esas muvafık görüldüğünden bu madde bu suretle konulmuştur.

Yolcudan alınan rıhtım resmi de kaldırılmış olduğu gibi rıhtıma yanaşan vapurların tonaj ücretinden alınan (palamar resmi) de tarife ile yapılan hizmetler meyanına konulmuştur. Bununı tarifesinin nasıl yapılacağı dokuzuncu maddede görülecektir.

İstanbul ve İzmir limanları vasıtasile ithal edilecek eşyadan rıhtım resmi olmak üzere % 1 nisbetinde alınmasına lüzum gösterilen paranın bir merkezden tahsilini temin için gümrük resmi ve sair vergilerin alındığı sırada bu paranın gümrüklerce cibayet edilmesi uygun görülmüş ve sekizinci maddeye bu yolda bir fıkra ilâve edilmiştir.

Dokuzuncu madde — Liman inhisar idarelerinin yapacağı hizmetlerin ücret tarifelerinin ne suretle tanzim ve tasdik olunacağına dairdir.

Bu güne kadar bu iş limanlar kanununun onuncu madesi mucibince bu maddede yazılı komisyona benzeyen bir heyet tarafından yapılmaktadır. Bu madde mucibince bu tarifeler her altı ayda bir tetkik ve tadil olunmaktadır. Bu müddet pek az bulunduğundan ve idarelerin malî vaziyetleri bir sene üzerine nazarı itibare alınmak lâzımgeldiğinden limanlar kanununun onuncu madesi bu madde ile altı ay bir seneye çıkarılmak ve komisyon şeklinde teşkilâtın değişmesi hasebile hâsıl olan vaziyeti düzeltmek noktalarından yalnız bu idarelere aid tarife işlerinde yeni şekle sokulmuş bulunuyor.

Onuncu madde — Bu teşekküllerin ticarî usullerle idare olunacağına dairdir.

Diğer deniz hizmetlerini yapan Hükûmet inhisarlarının tâbi olduğu usullerin bu idarelerde tatbiki işin icabından olduğundan Akay ve deniz yolları işletmelerinin tâbi olduğu esaslar bu idareler için de alınmıştır. Bu madde 2248 numaralı Denizyolları kanununun bu işe taallük eden maddesinin aynidir.

On birinci madde — Bu teşekküllerin umumî heyetleri Denizyolları ve Akayda olduğu gibi Büyük Millet Meclisi encümenlerinden üçünden mürekkebe olduğuna dairdir.

On ikinci madde — Bütçelerinin ihzârı şeklini gösteren bu madde yine 2248 numaralı kanunun aid olduğu maddesine göre tanzim olunmuştur.

On üçüncü madde — Blâncoların tetkik suretine dairdir. Bu madde de 2248 numaralı kanun esaslarının aynidir.

On dördüncü madde — Fazla hasılatın aidiyeti cihetlerine dair olan bu madde de yine aynı kanun hükmü gibi konulmuştur.

On beşinci madde — İdarelerin murakiplerine dair olan bu madde de 2248 numaralı kanundaki hükümlerin aynidir.

On altıncı madde — İstanbul ve İzmir liman inhisar idarelerinin indellüzum tevhidî ve paraları arasında münakale icrası için salâhiyet veren bu madde ileride bu işlerin daha iyi yapılması noktasından tayin edecek vaziyet icabına tevessül edilebilmek için konulmuştur.

On yedinci madde — İstikraz ve hesabı cari açmak salâhiyeti hakkındaki bu madde diğer mümasil teşekküllerdeki hükümlere göre konulmuştur.

On sekizinci madde — Bu teşekküllerin idare edecekleri bilûmum antrepo, depo ve ambarlarda gümrük kontrolü eskisi gibi devam edeceğine dair.

Bu idarenin mesuliyeti altına girecek eşyanın gümrük ve diğer Devlet vergilerinin mevcut kanun ve usullere uygun olarak tahsili lâzım olduğuna göre, işin bu yolda cereyan edip etmediğini icabı halinde kontrol etmek gerekli bulunduğundan murakabe ve teftişin gümrük memur ve müfettişleri marifetile yapılmasını salâhiyetli kılmak için on sekizinci madde bu yolda tedvin edilmiştir.

On dokuzuncu madde — Bu teşekküllerin müdür ve memurlarının tayin suretleri ve vazife ve salâhiyetleri hakkında olan bu madde de mümasil teşekküllerde mevcut olan hükümler dairesinde konulmuştur.

Yirminci madde — Aynı suretle konulmuştur.

Yirmi birinci madde — Aynı suretle konulmuştur.

Yirmi ikinci madde — Bu teşekküllerin koruma sandığı inhisar memurları hakkında çıkan yeni tekaüd kanunu ile esassız kalmıştır. Bu memurların istikballerine aid teminat konulması tabii olduğundan tekaütlükleri için kendilerinin ve mensub oldukları idarelerin verecekleri miktarı kanunen tesbit maksadile bu madde konulmuştur.

Yirmi üçüncü madde — Yeni teşkilât dolayısıyla açıkta kalacak memurlara verilecek tazminat hakkındadır. Bu memurların bir kısmı tasfiye edilmiş bulunan Liman işleri inhisar şirketleri zamanından beri hizmet etmekte olduklarından ve İstanbul Liman şirketi memurlarının şirket zamanına aid olan hakları tasfiye hesabına geçirilmiş olduğu gibi, İzmir Liman şirketinin tasfiyesi neticesinde bunlara tazminat verilinceye şirketin bütün malları ve paraları bütün vecabile birlikte idareye devredilmiş bulunduğundan mükteleb hakların korunması maksadile bu madde konulmuştur.

Yirmi dördüncü madde — İstanbulda kömür depo işleri daha iyi yapılmak üzere tetkiklere devam olunmaktadır. Bu tetkikler neticesinde bu işlerin bir elden idaresi zarureti görülürse bu işi Liman işleri idaresine vermeye Hükûmete salâhiyet veren bu madde konulmuştur.

Yirmi beşinci madde — Bu kanunun meriyeti tarihi sene ortalarına tesadüf ettiği takdirde sene başına kadar geçecek olan müddetin bir senei hesabiye addolunacağına dair olan bu madde mümasil vaziyetlerde ihtiyar olunan şekillerden ibarettir.

Yirmi altıncı madde — İstanbul ve İzmir limanları vasıtasile gelecek bütün eşyanın tahmil ve tahliye ve sairesinden bu idareler mesul olacaklarına göre hâlen gümrük ambar ve atrepolalarında mevcut eşyadan da bu idarelerin mesul bulunması icab etmektedir.

Ancak bu kabil eşyanın ilkönce idarelere devri ve bu eşyadan kanunî müddetini doldurmuş olanlar müstesna olmak üzere diğerlerinin kap, haricî alâmet ve sıkletleri üzerinden devri ve şayet bu eşyanın haricî alâmetlerinde bozukluk ve şüpheyi dâi bir hali olanlar ve esasen rezerveli olarak alınmış bulunanlar varsa bir heyet huzurile muayene ve tesbiti suretile devri yapılmak lâzım olduğundan bu işlerin yapılmasını teminen yirmi altıncı madde konulmuştur.

Yirmi yedinci madde — Bu kanunun hükümlerine muhalif olan bütün kanunî hükümlerin kaldırılığını göstermek üzere konulmuştur.

Yirmi sekizinci madde — Kanunun meriyeti tarihini tesbit eden maddedir.

Yirmi dokuzuncu madde — Bu kanunun hükümlerini yapmaya memur edilen vekâletleri göstermektedir.

## İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad Encümeni

Karar No. 29

Esas No. 1/538

21 - V - 1936

### Yüksek Reisliğe

İstanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devri hakkında hazırlanarak Başvekâletin 9 Mayıs 1936 tarihli tezkeresile Büyük Meclise takdim ve encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası ve mucip sebepler mazbatası İktisad vekili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Limanlar kanunu mucibince muhtelif limanlarda teşekkül eden şirketlerden İstanbul ve İzmir limanlarında olanlar bilahâre tasfiye olunmuş ve 2521 numaralı kanunla İstanbul ve İzmirde, Maliye vekâletine bağlı ve hükmi şahsiyeti haiz iki umum müdürlük teşkil edilmişti. İzmir ve İstanbul rıhtımlarının mubayaası üzerine rıhtımların idareleri de bu birliklere raptolunmuştu. Bu defa Maliye vekâletinden alarak bu idarelerin merbutiyeti İktisad vekâletine çevrilmiş ve işletme noktasından lüzum görülen bazı hükümlerle yeni lâyiha hazırlanmıştır. Encümenimiz aldığı izahat üzerine lâyihayı esas itibarile kabule şayan görmüş ancak ekserisi ibareye ve tavzihe aid olmak üzere maddelerde bazı tadiller yapılmıştır. Bu arada mühim değişiklik olarak 24 ncu maddede kömür satışlarının İstanbulda liman idaresine hasrı manasını tazammun eden hüküm ancak yapılabilmesi caiz hizmet şekline konulmuş ve bu maksatla tarife ve muamele itibarile müsavatını temin edecek bir fıkra ek-

lenmiştir. Lâyihaya, Maliye vekâletinin de müvafakati alınarak, işletme idarelerinin tesisat, inşaat ve tamirat için hariçten getirecekleri bütün mevât ile vasıta ve makinelerini ve yedeklerini gümrük resmi ve muamele vergisinden ve bu idarelerin hizmetinde kullanacakları bina ve arsaları bina ve arazi vergilerinden ve kazançları kazanç vergisinden muaf tutulacak bir madde ilâve edilmiştir. Bu muafiyet hükümleri esasen bu idarelere intikal eden imtiyaz mukavelenamelerinde mevcut olmakla beraber encümenimizce eski imtiyaz mukavelenamelerini nazarı itibare alınmaksızın lâyihada bu hükümlerin bir maddede gösterilmesi tercih edilmiştir.

Havalesi mucibince diğer encümenlere tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

İk. En. Rs.	M. M.	Kâ.
Tekirdağ	Giresun	Niğde
Ş. Kesebir	I. Sabuncu	Dr. R. F. Talay
Aza	Aza	Aza
Afyon K.	Eskişehir	Konya
Berç Türker	E. Sazak	II. Dikmen
Aza	Aza	Aza
Ankara	Kayseri	Samsun
E. Demirel	S. Demirezen	Ali Tunah
Aza	Aza	Aza
İzmir	Gümüşane	
Benal arman	Edip Servet Tör	

## Gümrük ve inhisarlar encümeni mazbatası

T. B. M. M.

G. ve İn. Encümeni

Karar No. 15

Esas No. 1/538

26 - V - 1936

### Yüksek Reisliğe

İstanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devri hakkında hazırlanarak Başvekâletin 9 Mayıs 1936 tarihli tezkeresile Büyük Meclise takdim ve encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Gümrük ve inhisarlar vekâleti namına müsteşarı ve Gümrükler umum müdürü ve İktisad vekâleti namına da Tarife komisyonu azasından Bay Muhsin hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

İktisad vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanun hükümlerine göre limanların faaliyetlerinin tanzim ve murakabesi bu vekâletin ve zaiifi cümlesinden bulunmasına binaen elyevm mevcut bulunan liman işletmelerinin bu vekâlete devri hakkındaki Hükümetçe ve İktisad encümenince serdedilen mucib sebepler yerinde görülerek kanun heyeti umumiyesi itibarile encümenimizce kabul edilmiş ve maddelere geçilmiştir.

Madde bir : Hükümetin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde iki : Bu idarelerin yapacağı işler hakkındaki Hükümetin maddesini İktisad encümeninin tefriki şekli encümenimizce kabul edilmişse de bu idarelerin limanlar hudutları dahilinde ve haricinde bu işlerden gayri İktisad encümenince ilâveten salâhiyet verilen işler için inhisar tanzammun etmemek ve liman hudutları haricinde olursa Vekiller Heyeti müsaadesi ile yapabilmek şekli encümenimizce daha ziyade muvafık görüldüğünden madde o suretle tadilen tanzim ve kabul edilmiştir.

Madde üç : İktisad encümeni maddesi devirde mevcut gayrimenkullerden Emlâk bankasına verileceklerin kanunu mahsusu mucibince devredileceği tasrih edilmek suretile kabul edilmiş ve madde o suretle tadilen yazılmıştır.

Madde dört : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde beş : Hükümetin bu maddesinde kuponlar denildikten sonra ayrıca « faizleri » kelimesi fazla görülerek bu kelime kaldırılmak su-

retile madde aynen kabul edilmiştir.

Madde altı : Hükümetin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde yedi : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde sekiz : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde dokuz : Rıhtım resmini ihtiva eden İktisad encümeninin bu maddesi encümenimizce de aynen kabul edilmiş ise de rıhtımlara çıkarılacak eşyanın kıymetinden alacak olan bu resmin bahada yüksek, sıklette noksan olan bazı malların inhisar olmayan limanlardan çıkarılmak yoluna gidilmesine sebep olacağı endişesi encümenimizce hâsıl olmuştur. Aynı zamanda kıymetten alacak bu yüzde bir resim her ithalât malı için müsvavi olması dolayısıyla gümrük tarifelerinde temmül edilen himaye siyasetimizi az çok müteessir etmesi de varittir. Binaenaleyh, kısa bir zamandaki tecrübelerle encümenimizin bu iki nokta nazarma İktisad vekâleti de varır ise tarife usulile bu resmin alınması zarureti hâsıl olacağından yeni bir tarifenin tanzimile kanunun bu maddesinin değiştirilmesi yoluna gidilmesi daha faydalı olacağına encümenimiz kanaat hâsıl etmiştir.

Madde on : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde on bir : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde on iki : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde on üç : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde on dört : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde on beş : « Talimatname » tabiri kaldırılmak suretile İktisad encümeninin maddesi kabul edilmiş ve madde o suretle yazılmıştır.

Madde on altı : Hükümetin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde on yedi : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde on sekiz : İktisad encümeninin maddesi, «Müdür» kelimesi ilâvesile aynen kabul edilmiştir.

Madde on dokuz : İktisad encümeninin maddesi «Talimatname» tabiri «İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılır» şeklinde tashih edilerek kabul edilmiştir.

Madde yirmi : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde yirmi bir : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde yirmi iki : İktisad encümeninin maddesine «ayrıca» kelimesi ilâve suretile madde yazılmış ve kabul edilmiştir.

Madde yirmi üç : Hükümetin maddesinde, elyevm hali tasfiyede bulunan İstanbul Liman anonim şirketinin açıkta kalan memurlarına da bir ikramiye verilmesi yazılmış idi. Bu şirketin anonim olduğuna göre kendi memurları için böyle bir tediye ile kanunî mecburiyet altına konulmasını encümenimiz muvafık görmediğinden, bu kısım çıkarılarak madde tadilen yazılmıştır. Esasen İstanbul liman şirketi tasfiye memurları Maliye vekâletince gösterilmiş Hükümet memurları olduğundan bu şir-

ketin memurlarının bir hakkı kanunisi var ise Hükümetçe tasfiye memurlarına tebliğat yapılmak suretile bu memurların kanunî haklarının temini imkânı olduğunu da encümenimiz ayrıca mülâhaza etmiştir.

Madde yirmi dört : İktisad encümeni maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde yirmi beş : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde yirmi altı : İktisad encümeni maddesi muhtelit heyeti tavzih suretile yeniden yazılmış ve o suretle tadilen kabul edilmiştir.

Madde yirmi yedi : İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde yirmi sekiz : Hükümetin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde yirmi dokuz : Hükümetin maddesi aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Maliye encümenine ve rilmek üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

G. ve İ. En. Rs.	M. M.	Kâtib
Çorum	İstanbul	Sinob
İ. Eker	S. Uraz	H. Orucoğlu
Aydın	Seyhan	Mardin
N. Göktepe	İ. Mete	O. Dincer
Eskişehir		Konya
Özdamar		Bediz

### Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 71

Esas No. 1/538

203 - V - 1936

### Yüksek Reisliğe

İstanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devri hakkında Başvekâletin 9 - V - 1936 tarih ve 6/1465 sayılı tezkeresiyle Büyük Meclise sunulup İktisad ve Gümrük ve inhisarlar encümenlerince müzakereden sonra encümenimize havale edilen kanun lâyihası İktisad ve Dahiliye vekillerile Gümrük ve inhisarlar müsteşarı ve Maliye vekâleti muhasebat umum müdürü bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

İstanbul ve İzmir limanlarında tahmil ve tahliye işlerini, bir elden iyi bir şekilde işletme teşeb-

büsü Cümhuriyetle başlamış ve sermayesinin peşgöğü Devlete aid olarak birer anonim şirket kurulmuştur. Bilâhara 2521 numaralı kanunla bu işletmelerin birer inhisar idaresi haline getirilmesi uygun görülmüştür. Ancak şirket zamanında sermaye sahibi sıfatı ile Maliye vekâleti liman işleriyle alâkalı olduğundan kurulan idarelerde bu vekâlete bağlanmıştır. Bu arada inhisar şirketleri de Devlete satın alınmış ve bunların idareleri de liman işleri idarelerine tahvil edilmiştir. Halbuki bu idareler Devlete gelir getiren birer müessese olmayıp tahmil, tahliye ve

rihtım işlerini ekonomik icablara en uygun şekilde yapmak için kurulmuş müesseselerdir.

Limanların iktisadî faaliyetlerinin tanzim ve murakabesi 2450 sayılı İktisad vekâleti teşkilât kanunile o vekâlete verilmiş olduğuna ve bu vekâlet kadrosunun bu işlerde mütehasıs kimşeleri ihtiva ettiğine göre encümenimiz de her iki hadrenin İktisad vekâletine bağlanmasını yerinde bulmuştur.

Lâyiha, tahmil ve tahliye işlerimizin modern vesaitle, daha az masrafla yapılması ve rihtım resminin yalnız ithalâta hasredilmesi gibi yurd ekonomisine çok faydalı hükümleri ihtiva ettiği gibi ambar işlerinin gümrük idaresinden alınarak antrepolarla birlikte ambarların da hem mihanikî vasıtalarla teçhizini ve hem de ihtiyacı karşılayacak şekilde ıslahını ve limanlarımızda kömür ticaretinin tanzimini derpiş etmiştir. Lâyihanın bu ana hükümleri esas itibarile kabul olunmuştur. Maddelerin müzakeresine geçildikte:

Birinci madde Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

İkinci madde Gümrük ve inhisarlar encümeninin tadili veçhile kabul olunmuş; ancak maddedeki gemi tabirinin tavihi faydalı görülerek A fıkrasının sonuna bir fıkra ilâve edilmiştir.

Gümrük ve inhisarlar encümeninin üçüncü maddesi aynen, İktisad encümeninin dördüncü maddesi de ufak bir ibare değişikliği ile kabul edilmiştir.

Beşinci madde Gümrük ve inhisarlar encümeninin beşinci maddesi ve altıncı madde Hükümetin altıncı maddesi olarak aynen kabul olunmuştur.

İstimplâk hükmünü ihtiva eden yedinci maddede ibare tadili yapılmıştır.

Vergi muafiyetlerini ihtiva eden sekizinci maddeye gelince; bu idarelerin devraldığı rihtımların evvelce imtiyazlarla bir çok muafiyetleri haiz oldukları ileri sürülerek bunun devamı istenilmiş ise de encümenimiz idarelerin bu günkü teşekkül mahiyetlerine ve emsali Devlet müesseselerine göre bu muafiyetin hududunu çizmiş ve maddeyi yeniden yazmıştır.

İktisad encümeninin dokuzuncu maddesi aynen ve onuncu maddesi ise; (Liman idareleri) tabirine (İstanbul ve İzmir) kelimeleri eklenecek kabul edilmiştir.

Bu idarelerin muhasebelerine ve murakabelerine aid hükümleri ihtiva eden maddelerden 11

ve 12 nci maddeler İktisad encümeninin tadili veçhile kabul edilmiş; ancak encümen Maliye vekâletinin, müesseselerin vaziyeti sıhhat ve ratle gösterecek bir muhasebe tarzının kurulmasına alâkalanmasını temenni etmiştir.

Murakabe tarzına gelince; Akay ve Deniz yollarının murakabe şekli ahiren encümenimizce tadil ile iyi bir esasa bağlandığından liman idarelerinin de murakabesine aid 13 ncü madde ona göre değiştirilmiştir. Bunda esas evrakı müsbitenin tetkiki ve bir de murakabe komisyonlarının mevcud kadrolardan seçileceğinin tasrihidir.

On dördüncü madde İktisad encümeninin 14 ncü maddesi,

On beşinci madde Gümrük ve inhisarlar encümeninin 15 nci maddesi,

On altıncı madde Hükümetin 16 ncı maddesi ve on yedinci madde İktisad encümeninin 17 nci maddesi olarak aynen kabul edilmiştir.

Liman idarelerinin gerek tahmil ve tahliye de ve gerek yeniden daruhde ettikleri antrepo hizmetlerinde Devlet geliri bakımından gümrük müfettişlerince ve müdürlerince murakabesi lâ-yihada kabul edilmiştir. Encümenimiz buna tamamen iştirak etmiştir. Ancak ahiren kabul edilen Maliye teşkilât kanununun 5 nci maddesinde, maliye müfettişlerinin vazife ve salâhiyetleri tayin edilirken, zimmet ve ihtilâs ve suiistimal hallerinde maliye memurlarını derhal ve diğer dairelere mensub memurları da mafevkleri vasıtasile işten el çektirmeleri salâhiyeti tasrih edilmiştir. Liman hizmetlerinde gümrük ve Devlet geliri bakımından yapılacak teftişlerde suiistimal, ihtilâs ve zimmet hallerinde gümrük müfettişlerinin de maliye müfettişlerine verilen salâhiyeti haiz olması ve liman idaresi bir Devlet müessesesi olduğuna göre gümrük müfettişlerinin de bunları mercileri vasıtasile derhal işten el çektirmesi teftişin müessir olması bakımından muvafık görülmüş ve maddeye bir fıkra eklenmiştir. Encümeninde hazır bulunan İktisad vekili de bu mütaleaya iştirak eylemiştir.

On dokuzuncu madde gümrük ve inhisarlar encümeninin 19 ncü maddesi.

Yirminci madde İktisad encümeninin yirminci maddesi,

Yirmi birinci maddesi İktisad encümeninin 21 nci maddesi,

Yirmi ikinci maddesi Gümrük ve inhisarlar encümeninin 22 nci maddesi,



Yirmi üçüncü maddesi Gümrük ve inhisarlar encümeninin 23 nci maddesi olarak aynen kabul edilmiştir.

İstanbulda maden kömürü depoları tesisi işinin liman idaresinin kısmen veya tamamen inhisarına bırakmak vaziyeti üzerinde encümenimiz Dahiliye vekilinin de huzurile uzun boylu münakaşadan sonra 24 nci maddeyi tadil etmiştir. Kömür depolarının yerinin tayininde ve bu hizmetin ifası sırasında İstanbul belediyesinin de tabii alâkası düşünülmüş ve madde buna göre tâdil edilmiştir.

Yirmi beşinci madde Hükümetin 25 nci maddesi,

Yirmi altıncı madde Gümrük ve inhisarlar encümeninin 26 nci maddesi olarak aynen kabul edilmiştir.

İlga maddesi olan yirmi yedinci madde tadilen kabul olunmuştur.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Mal. En. Rs.	M. M.	Kâ.
Bayazid	İsparta	Çankırı
<i>İhsan Tav</i>	<i>Kamal Ünal</i>	<i>M. Önsay</i>
Aza	Aza	Aza
Diyarbakir	İstanbul	Yozgad
<i>Huriye Öniz</i>	<i>Y. Yazıcı</i>	<i>E. Draman</i>
Aza	Aza	Aza
Bursa	Diyarbakir	İzmir
<i>Dr. G. Kahraman</i>	<i>Zülfü Tiğrel</i>	<i>K. Dursun</i>
Aza		
Erzurum		
<i>P. Demirhan</i>		

### Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 181

Esas No. 1/538

6 - VI - 1936

### Yüksek Reisliğe

İstanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devri hakkında olup Başvekâletin 9 Mayıs 1936 tarih ve 6/1465 sayılı tezeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâ-yihası İktisad, Gümrük ve İnhisarlar ve Maliye encümenlerinin mazbatalarile birlikte encümenimize verilmiş olmakla İktisad vekili Celâl Bayar hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu :

20 Nisan 1341 tarihinde meriyete giren 618 numaralı limanlar kanunu ile, sermayesinden bir kısmı Hazineye devredilmek üzere limanlarda yükletme, boşaltma, su ve kömür dağıtma işlerini tanzim için her limanda hisse senetleri nama muharrer birer Türk anonim şirketi meydana getirilmesine mezuhiyet verilmiş ve bu mezuhiyete binaen Hazinesinin de iştirakile İzmir, İstanbul, Trabzon ve Mersin limanlarında birer şirket kurulmuştur.

Bilâhare bu şirketlerden İzmir liman şirketinin sermayesinin tamamı ve İstanbul liman şirketinin de sermayesinin büyük bir kısmı Hazineye intikal etmiş olduğundan bu suretle

sermayesinin dörtte üçü ve daha fazlası Hazineye intikal etmiş olan şirketlerin tasfiye edilmesi ve tasfiye neticesinde şirketlerin haiz olduğu hak ve salâhiyetlerle imtiyaz mevzuunu teşkil eden hizmetlerin hükmi şahsiyeti haiz olmak üzere Maliye vekâletince teşkil edilecek idarelere devri hakkında 2521 numaralı kanun kabul edilmiş ve bu kanun hükmüne tevfikan İzmirle İstanbul limanları şirketlerinin işleri Maliye vekâletince teşkil edilen idarelere devredilmiş ve bu idarelere, muhtelif kanunlarla satın alınan İzmir ve İstanbul rıhtımlarının işletilmesi dahi verilmiştir.

Bu lâ-yiha ile yukarıdaki idarelerin İktisad vekâletine devri ile beraber sureti idareleri hakkında yeni hükümler derpiş edilmekte olduğu ve bu meyanda Gümrük ve inhisarlar vekâleti emrinde İstanbul ve İzmirde bulunan antrepo ve depoların da bu idarelere devri ve aynı zamanda bu işlerin ticarî vaziyetimizin icaplarıyla mütenasip bir hale getirilmesi için bazı tedbirler alınmak istendiği anlaşılmıştır.

Bu limanlarda ticarî muamelâtm emniyet ve süratle ifasma ve aynı zamanda tahmil ve tahliye masraflarının azaltılmasına yarayacağı ümid edilen ve rıhtım resmini yalnız ithalât eşyasından alınacak % bire hasretmek suretile hem resmin masrafsız cibayetini hem de ihracat ticaretile dahilî ticaretin bu resimden muafiyetini istilzam eden lâyiha encümenimizce esas itibariyle kabule şayan görülmüştür.

Lâyihanın encümenimizce tetkikinde Maliye encümeninin hazırladığı metin esas tutulmuş ve bu metin üzerinde yapılan değişiklikler aşağıda gösterilenlerden ibaret bulunmuştur:

İkinci maddede ki işlerden umumî mağazalar tesis ve işletilmesi işinin inhisarı tazammun etmek suretile bu idarelerce de yapılabilmesi muvafık görülerek bu husus idarenin inhisarı altındaki hizmetler meyanından çıkarılmıştır.

Üçüncü maddede; şekle aid bir tadil yapılması muvafık görülmüştür.

Beşinci maddeye; ödenen bonoların asıl borçlu sıfatıyla Hazineye devri için bir fıkra ilâve edilmiştir.

Yedinci maddede; istimlâk muamelâtının teshili ve aynı zamanda maddede vuzuh temini maksadıyla icabında yapılacak bu muamelelerin belediyelerce yapılacak istimlâk hakkındaki kanun hükümlerine tevfiğ edileceği suretinde tadilat yapılmıştır.

Onuncu madde; tarifelerin haziran yerine temmuzda yapılması şeklinde bir değişiklik yapılmıştır.

On ikinci madde; bütçe ve hasapları tetkik edecek heyete, Divanca seçilen memurlardan birinin riyaset etmesi daha uygun görülerek ona göre bu madde değiştirilmiştir.

Lâyihanın esası, en mühim iki limanımız olan İstanbul ve İzmir münhasır ise de esa-

sen Devletin de iştiraki olan ve aynı maksatla tesis edilen Trabzon ve Mersin liman şirketlerinin de icabında bu idare bütçesinden ödenmek suretile satın alınması ve bu limanlarımızda da bu kanun hükümleri dairesinde yeni idareler kurulması için şimdiden İktisad vekâletine salâhiyet verilmesi uygun görülmüş ve buna dair 16 nci maddeye bir hüküm konmuştur.

On yedinci maddeye; verilecek kredinin azamî haddini tayin için bir kayid ilâve edilmiştir.

Yirmi ikinci maddede; şekle aid bir tadil yapılmıştır.

Bu idareler haziran 1936 ayında muvakkat bütçe ile idare edildiğinden, bu müddetin de yeni idareler hesabına alınacağını tavzih maksadıyla 25 nci maddeye bir hüküm ilâve edilmiştir.

Yirmi yedinci maddeye; mülga hükümlerin tadadı sırasında eksik olan bir hüküm de ilâve edilmiştir.

Yirmi sekizinci maddede; şekle aid değişiklik yapılmıştır.

Müstacelen müzakere edilmek dileğile Umumi heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Rs. V.	M. M.	
Isparta	Trabzon	Balıkesir
Mükerrem Ünsal	Sırrı Day	E. Adakan
Çorum	Çorum	Gümüşane
M. Cantekin	E. Sabri Akgöl	D. Sakarya
Kırklareli	Mardin	Muş
Ş. Ödül	R. Erten	Ş. Ataman
Ordu	Seyhan	Sivas
H. Yalman	N. Eldeniz	R. Başara
Sivas	Yozgad	
Remzi Çiner	S. İçöz	



## HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*İstanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devir ve idaresi hakkında kanun projesi*

**MADDE 1 —** 2521 sayılı kanunla hükmi şahsiyeti haiz ve Maliye vekâletine bağlı olarak İstanbulda (İstanbul liman işleri umum müdürlüğü) ve İzmirde (İzmir liman işleri umum müdürlüğü) adile kurulmuş olan idareler İktisad vekâletine raptedilmiştir.

**MADDE 2 —** İstanbul ve İzmir limanlarında yolcu beraberinde gelen zat ve ev eşyası hariç olmak üzere bilûmum ticaret eşyası ve kömürün doğrudan doğruya veya vasıta ile karalardan gemilere ve aynı surette gemilerden karalara verilmesine aid bilûmum yükleme ve boşaltma ve aktarma işleriyle gemilere tatlı su vermek rıhtımları işletme ve umumun istifadesine mahsus antrepo ve umumî mağazalar ve depolar tesis ve idare etmek munhasıran bu idarelere aittir.

Gümrüklerde muameleye tâbi tutulacak dahilî ticaret ve ihracat eşyası için lüzumlu ambar ve depolar açılması ve işletilmesi, İstanbul ve İzmirde yolcular için asrî ihtiyaçlara uygun yolcu salonları açılması ve bakımları, deniz üzerinde muameleye tâbi eşyaların muayenesi için lüzumlu sundurmalar inşası, gümrük kanunları hükümlerince yapılacak muayeneler ile sahipsiz veya kaçak sayılan eşyaların tasfiyesine kadar muhafazaları için yerler temini bu idarelere aid hizmetlerdendir.

## İKTISAD ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*İstanbul ve liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devri ve idaresi hakkında kanun projesi*

**MADDE 1 —** Aynen.

**MADDE 2 —** İstanbul ve İzmir liman işletmeleri adını alacak olan bu idarelerin İstanbul ve İzmir limanları hududu dahilinde munhasıran kendileri tarafından yapılacak hizmetler aşağıda yazılanlardan ibarettir:

**A -** Yolcu beraberinde gelen zat ve ev eşyası hariç olmak üzere bilcümle ticaret eşyası ile maden kömürünün doğrudan doğruya veya vasıta ile karalardan gemilere ve aynı surette gemilerden karalara ve gemilerden gemilere verilmesine aid bilcümle yükleme ve boşaltma ve aktarma işleri,

**B -** Gemilere tatlı su verilmesi,

**C -** Rıhtımların işletilmesi,

**D -** Umumun istifadesine mahsus antrepo ve umumî mağazalar ve depolar tesisi ve işletilmesi.

Bu idareler yukarıki fıkralarda yazılı işleri liman hudutları haricinde ihtiyarî olarak yapabilecekleri gibi liman dahilinde kıydan kıyıya eşya ve kömür ve su nakliyatını ve dalgıç ve liman temizleme işlerini de aynı surette yine ihtiyarî olarak yapabilirler.

( S. Sayısı : 237 )

## GÜMRÜK VE İNHİSARLAR ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*İstanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devir ve idaresi hakkında kanun lâyihası*

**MADDE 1 —** Hükümet maddesi aynen

**MADDE 2 —** İstanbul ve İzmir liman işletmeleri adını alacak olan bu idarelerin İstanbul ve İzmir limanları hududu dahilinde munhasıran kendileri tarafından yapılacak hizmetler aşağıda yazılanlardan ibarettir:

**A -** Yolcu beraberinde gelen zat ve ev eşyası hariç olmak üzere bilcümle ticaret eşyası ile maden kömürünün doğrudan doğruya veya vasıta ile karalardan gemilere ve aynı suretle gemilerden karalara ve gemilerden gemilere verilmesine aid bilcümle yükleme ve boşaltma ve aktarma işleri,

**B -** Gemilere tatlı su verilmesi,

**C -** Rıhtımların işletilmesi,

**D -** Umumun istifadesine mahsus antrepo ve umumî mağazalar ve depolar tesis ve işletilmesi.

İzmir liman işletmesi yukarıdaki hizmetlerden maada İzmir körfezi dahilinde vapurlar işletmek imtiyazını da haizdir.

Bu idareler liman hudutları dahilinde inhisarı tazammun etmemek şartile kıydan kıyıya eşya ve kömür ve su nakliyatını

## MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Istanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin İktisad vekâletine devir ve idaresi hakkında kanun lâyihası*

### MADDE 1 — Hükûmetin teklifi aynen

**MADDE 2 —** İstanbul ve İzmir liman işletmeleri adını alacak olan bu idarelerin İstanbul ve İzmir limanları hududu dahilinde münhasıran kendileri tarafından yapılacak hizmetler aşağıda yazılanlardan ibarettir:

A - Yolcu beraberinde gelen zat ve ev eşyası hariç olmak üzere bilcümle ticaret eşyasile maden kömürünün doğrudan doğruya veya vasıta ile karalardan gemilere ve aynı suretle gemilerden karalara ve gemilerden gemilere verilmesine aid bilcümle yükleme ve boşaltma ve aktarma işleri,

(Yelkenli merakib ile otuz rüsum tonilâtosundan fazla olmayan motorlü küçük deniz vasıtaları kendi tayfalarile hamulelerini tahmil ve tahliye edebilirler.)

B - Gemilere tatlı su verilmesi,

C - Rıhtımların işletilmesi,

D - Umumun istifadesine mahsus antrepo ve umumî mağazalar ve depolar tesis ve işletilmesi.

İzmir liman işletmesi yukarıdaki hizmetlerden maada İzmir körfezi dahilinde vapurlar işletme imtiyazını da haizdir.

Bu idareler liman hudutları dahilinde inhisarı tazammun etmemek şartile kıyıdan kıyıya eşya ve kömür ve su nakliyatını ve dalgıçlık ve liman temizleme işlerini ihtiyarî olarak yapabilecekleri gibi liman hudutları haricinde de yine inhisarı tazammun etmemek ve İcra Vekilleri Heyetinden müsaade alınmak şartile yukarıda yazılı fıkralardaki bütün işleri yapabilirler.

Gümrüklerde muameleye tâbi tutulacak da-

## BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Istanbul ve İzmir limanlarının sureti idaresi hakkında kanun lâyihası*

### MADDE 1 — Hükûmetin maddesi aynen

**MADDE 2 —** İstanbul ve İzmir liman işletmeleri adını alacak olan bu idarelerin İstanbul ve İzmir limanları hududu dahilinde münhasıran kendileri tarafından yapılacak hizmetler aşağıda yazılanlardan ibarettir :

A) Yolcu beraberinde gelen zat ve ev eşyası hariç olmak üzere bilcümle ticaret eşyasile maden kömürünün doğrudan doğruya veya vasıta ile karalardan gemilere ve aynı suretle gemilerden karalara ve gemilerden gemilere verilmesine aid bilcümle yükleme ve boşaltma ve aktarma işleri,

(Yelkenli merakip ile otuz rüsum tonilâtosundan fazla olmayan motorlü küçük deniz vasıtaları kendi tayfalarile hamulelerini tahmil ve tahliye edebilirler).

B) Gemilere tatlı su verilmesi,

C) Rıhtımların işletilmesi,

D) Antrepolar tesis ve işletilmesi.

İzmir liman işletmesi, yukarıdaki hizmetlerden maada İzmir körfezi dahilinde vapurlar işletme imtiyazını da daizdir.

Bu idareler liman hudutları dahilinde inhisarı tazammun etmemek şartile umumun istifadesine mahsus umumî mağazalar ve depolar tesis ve işletebilecekleri ve kıyıdan kıyıya eşya ve kömür ve su nakliyatını ve dalgıçlık ve liman temizleme işlerini ihtiyarî olarak yapabilecekleri gibi liman hudutları haricinde de yine inhisarı tazammun etmemek ve İcra Vekilleri Heyetinden müsaade alınmak şartile yukarıda yazılı fıkralardaki bütün işleri yapabilirler.

Gümrüklerde muameleye tâbi tutulacak dahilî

Hü.

Bu idareler umumî mağaza, antrepo, depolarda tahmil tahliye, istif, nakil ve tartı için bulunması gerekli aletleri ve mihanikî vasıtaları temin etmeğe ve işler bir halde bulundurmağa ve ambarcılık ve yolcu salonu hizmetlerini en iyi bir şekilde ifaya mecburdurlar.

**MADDE 3 —** İstanbul liman işleri inhisar şirketinin tasfiye neticesinde Hükûmete geçecek olan ve mefsuh İzmir liman işleri şirketinin tasfiyesi üzerine 2521 numaralı kanunla İzmir liman işleri idaresine devredilmiş bulunan bütün mallar ve paralarla Hükûmetçe satın alınmış olan İstanbul ve İzmir rıhtım şirket ve idarelerinden müdevver para ve alacaklar ve bu idarelerin başka bir tarafa

İk. E.

İzmir liman işletmesi yukarıdaki hizmetlerden maada İzmir körfezi dahilinde vapurlar işletmek imtiyazını da haizdir.

**MADDE 3 —** İstanbul liman işleri inhisar şirketinin tasfiye neticesinde Hükûmete geçecek olan ve mefsuh İzmir liman işleri şirketinin tasfiyesi üzerine 2521 numaralı kanunla İzmir liman işleri idaresine devredilmiş bulunan bütün mallar ve paralarla Hükûmetçe satın alınmış olan İstanbul ve İzmir rıhtım şirket ve idarelerinden müdevver para ve alacaklar ve bu idarelerin başka bir tarafa tah-

G. İ. E.

nı ve dalgıçlık ve liman temizleme işlerini ihtiyarî olarak yapabilecekleri gibi liman hudutları haricinde de yine inhisarî tazammun etmemek ve İcra Vekilleri Heyetinden müsaade alınmak şartile yukarıda yazılı fıkralardaki bütün işleri yapabilirler.

Gümrüklerde muameleye tâbi tutulacak dahilî ticaret ve ihracat eşyası için lüzumlu ambar ve depolar açılması ve işletilmesi İstanbul ve İzmirde yolcular için asrî ihtiyaçlara uygun yolcu salonları açılması ve bakımları, deniz üzerinde muameleye tâbi eşyanın muayenesi için lüzumlu sundurmalar inşası, gümrük kanunları hükümlerince yapılacak muayeneler ile sahipsiz veya kaçak sayılan eşyanın tasfiyesine kadar muhafazaları için yerler temini bu idarelere aid hizmetlerdendir.

Bu idareler, umumî mağaza, antrepo, depolarda tahmil ve tahliye, istif, nakil ve tartı için bulunması gerekli aletleri ve mihanikî vasıtaları temin etmeğe ve işler bir halde bulundurmağa ve ambarcılık ve yolcu salonu hizmetlerini en iyi bir şekilde ifaya mecburdurlar.

**MADDE 3 —** İstanbul liman işleri inhisar şirketinin tasfiye neticesinde Hükûmete geçecek olan ve mefsuh İzmir liman işleri şirketinin tasfiyesi üzerine 2521 numaralı kanun ile İzmir liman işleri idaresine devredilmiş bulunan bütün mallar ve paralarla Hükûmetçe satın alınmış olan İstanbul ve İzmir rıhtım şirket ve idarelerinden müdevver para ve alacaklar ve bu idarelerin başka bir tarafa tah-

**Mal. E.**

hili ticaret ve ihracat eşyası için lüzumlu ambar ve depolar açılması ve işletilmesi, İstanbul ve İzmirde yolcular için asri ihtiyaçlara uygun yolcu salonları açılması ve bakımları, deniz üzerinde muameleye tâbi eşyanın muayenesi için lüzumlu sundurmalar inşası, gümrük kanunları hükümlerince yapılacak muayeneler ile sahipsiz veya kaçak sayılan eşyanın tasfiyesine kadar muhafazaları için yerler temini bu idarelere aid hizmetlerdendir.

Bu idareler, umumî mağaza, antrepo, depolarda tahmil ve tahliye, istif, nakil ve tartı için bulunması gerekli aletleri ve mihanikî vasıtaları temin etmeğe ve işler bir halde bulundurmağa ve ambarcılık ve yolcu salonu hizmetlerini en iyi bir şekilde ifaya mecburdurlar.

**MADDE 3 —** Gümrük ve inhisarlar encümeninin 3 ncü maddesi aynen

**B. E.**

ticaret ve ihracat eşyası için lüzumlu ambar ve depoları açılması ve işletilmesi, İstanbul ve İzmirde yolcular için asri ihtiyaçlara uygun yolcu salonları açılması ve bakımları, deniz üzerinde muameleye tâbi eşyanın muayenesi için lüzumlu sundurmalar inşası, gümrük kanunları hükümlerince yapılacak muayeneler ile sahipsiz veya kaçak sayılan eşyanın tasfiyesine kadar muhafazaları için yerler temini bu idarelere ait hizmetlerdendir.

Bu idareler, umumî mağaza, antrepo, depolarda tahmil ve tahliye, istif, nakil ve tartı için bulunması gerekli aletleri ve mihanikî vasıtaları temin etmeğe ve işler bir halde bulundurmağa ve ambarcılık ve yolcu salonu hizmetlerini en iyi bir şekilde ifaya mecburdurlar.

**MADDE 3 —** İstanbul liman şirketinin tasfiye neticesinde Hükûmete geçecek olan ve mef-suh İzmir liman şirketinin tasfiyesi üzerine 2521 numaralı kanun ile İzmir liman işleri idaresine devredilmiş bulunan bütün mallar ve paralarla Hükûmetçe satın alınmış olan İstanbul ve İzmir rıhtım şirket ve idarelerinden müdevver para ve alacaklar ve bu idarelerin başka bir tarafa tahsis edilmiş olanlar da dahil olmak üzere bilûmum menkûl ve gayrimenkûl malları antrepo, depo ve ambarlarının takdir olunacak kıymetleri ve kanunun neşri tarihinde İstanbul ve İzmir liman işleri idarelerinin hasılatından

Hü.

tahsis edilmiş olanlar da dahil olmak üzere bilûmum menkul ve gayrimenkul malları, antrepo, depo ve ambarlarının takdir olunacak kıymetleri ve kanunun neşri tarihinde İstanbul ve İzmir liman inhisar idarelerinin hasıllattan mütevellid olarak mevcut paraları ve matlupları mecmuu bu idarelerin iptidai sermayelerini teşkil eder.

Bu idarelerin kanunun neşri tarihinde mevcut sigorta ve amortisman paraları ve hakları bu namlarla yeni idarelere geçer.

Birinci fıkrada yazılı gayrimenkullerden idarelerin bu günkü ve ilerideki ihtiyaçları için lüzumlu olmadıkları İktisad ve Maliye vekâletleri tarafından kararlaştırılacak olanlar devirden istisna edilerek Emlâk bankasına verilir ve bu kısım iptidai sermayeden hariç bırakılır.

Bu idarelere bırakılacak olan gayrimenkullere bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren üç ay zarfında Maliye ve İktisad vekâletleriyle ve bu idarelerce intihab olunacak birer kişiden ve Deniz ticareti müdürlüğü fen heyetinden seçilecek iki ve Emlâk bankasından bir ekisperden mürekkep heyet tarafından kıymet takdir olunur.

**MADDE 4** — İstanbul ve İzmir gümrük idarelerinin mülga rıhtım şirketininkilerden gayri ellerinde bulunan depo, antrepo ve ambarlar ve bunların idaresi dahi bu idarelere devrolunur.

İk. E.

sis edilmiş olanları da dahil olmak üzere bilûmum menkul ve gayrimenkul malları, antrepo, depo ve ambarlarının takdir olunacak kıymetleri ve kanunun neşri tarihinde İstanbul ve İzmir liman inhisar idarelerinin hasıllattan mütevellid olarak mevcut paraları ve matlupları mecmuu bu idarelerin iptidai sermayelerini teşkil eder.

Bu idarelerin kanunun neşri tarihinde mevcut sigorta ve amortisman paraları ve hakları ile Memurin koruma sandığı mevcutları bu namlarla yeni idarelere geçer.

Birinci fıkrada yazılı gayrimenkullerden idarelerin bu günkü ve ilerideki ihtiyaçları için lüzumlu olmadıkları İktisad ve Maliye vekâletleri tarafından kararlaştırılacak olanlar devirden istisna edilerek Emlâk bankasına verilir ve bu kısım iptidai sermayeden hariç bırakılır.

Bu idarelere bırakılacak olan gayrimenkullere bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren üç ay zarfında Maliye ve İktisad vekâletleriyle bu idarelerce intihab olunacak birer kişiden ve deniz ticareti müdürlüğü fen heyetinden seçilecek iki ve Emlâk bankasından bir ekisperden mürekkep heyet tarafından kıymet takdir olunur.

**MADDE 4** — İstanbul ve İzmir gümrük idarelerinin mülga rıhtım şirketininkilerden gayri ellerinde bulunan depo, antrepo ve ambarlar ve bunların idaresi dahi bu idarelere devrolunur.

G. İ. E.

sis edilmiş olanlar da dahil olmak üzere bilûmum menkul ve gayrimenkul malları, antrepo, depo ve ambarlarının takdir olunacak kıymetleri, ve kanunun neşri tarihinde İstanbul ve İzmir liman inhisar idarelerinin hasıllattan mütevellid olarak mevcut paraları ve matlupları mecmuu bu idarelerin iptidai sermayelerini teşkil eder.

Bu idarelerin, kanunun neşri tarihinde mevcut sigorta ve amortisman paraları ve hakları ile Memurin koruma sandığı mevcutları bu namlarla yeni idarelere geçer.

Birinci fıkrada yazılı gayrimenkullerden idarelerin bu günkü ve ilerideki ihtiyaçları için lüzumlu olmadıkları İktisad ve Maliye vekâletleri tarafından kararlaştırılacak olanlar devirden istisna edilerek kanunu mahsusu mucibince Emlâk bankasına verilir ve bu kısım iptidai sermayeden hariç bırakılır.

Bu idarelere bırakılacak olan gayrimenkullere, bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren üç ay zarfında Maliye ve İktisad vekâletleriyle bu idarelerce intihab olunacak birer kişiden ve deniz ticareti müdürlüğü fen heyetinden seçilecek iki ve Emlâk bankasından bir ekisperden mürekkep heyet tarafından, kıymet takdir olunur.

**MADDE 4** — İktisad encümeninin maddesi aynen kabul edilmiştir.



Mal. E.

B. E.

mütevellit olarak mevcut paraları ve matlupları mecmuu bu idarelerin iptidaî sermayelerini teşkil eder.

Bu idarelerin, kanunun neşri tarihinde mevcut sigorta ve amortisman paraları ve haklarile memurin koruma sandığı mevcutları bu namlarla yeni idarelere geçer.

Birinci fıkrada yazılı gayrimenkullerden idarelerin bu günkü ve ilerideki ihtiyaçları için lüzumlu olmadıkları İktisad ve Maliye vekâletleri tarafından kararlaştırılacak olanlar devirden istisna edilerek Maliye vekâleti emrinde bırakılır. Maliye vekâleti bunlardan kendi ihtiyaçları için lâzım olmayanları kanunu mahsusu muclince Emlâk ve eytam bankasına verir ve bunlar idarelerin iptidaî sermayelerinden hariç bırakılır.

Bu idarelerin iptidaî sermayelerini teşkil edecek olan bütün mallara bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren üç ay zarfında Maliye ve İktisad vekâletleriyle bu idarelerce intihap olunacak birer kişiden ve deniz ticareti müdürlüğü fen heyetinden seçilecek iki ve Emlâk ve eytam bankasından bir eksperden mürekkep heyet tarafından kıymet takdir olunur.

**MADDE 4** — İstanbul ve İzmir gümrük idarelerinin ellerinde bulunan (Mülga Rihtım şirketinden devredilenler de dahil) depo, antrepo, ve ambarlar ve bunların idaresi dahi bu idarelere devrolunur.

Bunların içindeki tartı aletleriyle birlikte devir muamelesinin şekli İktisad ve Gümrük ve in-

**MADDE 4** — Maliye encümeninin 4 ncü maddesi aynen

Hü.

Bunların içindeki tartı aletleriyle birlikte devir muamelesinin şekli İktisad ve Gümrük ve inhisarlar vekâletince tesbit olunur. Bu suretle bu idarelere intikal edecek olan bu ambarlar, depo, antrepoların varidat karşılığı olarak gümrüklerce bu idareler hesabına tahsil edilecek rihtım resminden tefrik edilerek aylık taksitlerle Hazineye her sene maktuan ve ceman 200 000 lira verilir.

**MADDE 5 —** Mubayaa olunan İstanbul ve İzmir Rihtım şirketleri mubayaa mukavele-nameleri mucibince Hükümetçe deruhde olunan mubayaa taksitleriyle, tahvilât amortismanları ve bunlara merbut kuponların faizleri 1 haziran 1936 tarihinden itibaren alâkadarlara bu idarece ödenir.

**MADDE 6 —** Mevcud rihtımların tamir ve ıslahı ve tevsi ve vesaiti ve tesisat ile teçhiz ve tekâmül ettirilmesi ve yenilerin yapılması bu idarelere aittir.

**MADDE 7 —** Bu idarelerin deruhde ettikleri hizmetlerin ifasma muktazi olup efrad elinde bulunan arsalar her ne mahiyette olursa olsun binalar sahiplerinin rızasile mubayaa olunamadığı takdirde menafii umumiye namma istimlâk usulüne tevfikana muamele olunur.

**MADDE 8 —** Yabancı memleketlerden İstanbul ve İzmir limanları vasıtasile memlekete ithal edilecek bütün mallardan muamele vergisine tâbi olanlardan, bu vergi matrahı ve bu vergiye tâbi olmayanlardan da,

İk. E.

Bunların içindeki tartı aletleriyle birlikte devir muamelesinin şekli İktisad ve Gümrük ve inhisarlar vekâletince tesbit olunur. Bu suretle bu idarelere intikal edecek olan ambar, depo ve antrepoların varidat karşılığı olarak gümrüklerce bu idareler hesabına 8 nci maddede mucibince tahsil edilecek rihtım resminden tefrik edilerek aylık taksitlerle Hazineye her sene maktuan ve ceman 200 000 lira verilir.

**MADDE 5 —** Aynen

**MADDE 6 —** Aynen

**MADDE 7 —** İstanbul ve İzmir liman işletmelerinin deruhde ettikleri hizmetlerin ifasma muktazi olup efrad elinde bulunan arsalar ve her ne mahiyette olursa olsun binalar sahiplerinin rızasile mubayaa olunamadığı takdirde menafii umumiye namma istimlâk olunur.

**MADDE 8 —** İstanbul ve İzmir liman işletmelerinin üzerlerine aldıkları hizmetlere aid inşaat, tesisat ve tamirat için harıçten getirmeğe mecbur olacakları bircümle mevad ile makine ve vasıtalar ve yedekleri güm-

G. İ. E.

**MADDE 5 —** Mubayaa olunan İstanbul ve İzmir rihtım şirketleri mubayaa mukavele-nameleri mucibince Hükümetçe deruhdeolunan mubayaa taksitleriyle tahvilât amortismanları ve bunlara merbut kuponları 1 haziran 1936 tarihinden itibaren alâkadarlara bu idarelerce ödenir.

**MADDE 6 —** Hükümetin altıncı maddesi aynen.

**MADDE 7 —** İktisad encümeninin yedinci maddesi aynen.

**MADDE 8 —** İktisad encümeninin sekizinci maddesi aynen.

Mal. E.

hisarlar vekâletince tesbit olunur. Bu suretle bu idarelere intikal edecek olan ambar, depo ve antrepoların varidat karşılığı olarak gümrüklerce bu idareler hesabına 8 nci madde mucibince tahsil edilecek rıhtım resminden tefrik edilerek aylık taksitlerle Hazineye her sene maktuan ve ceman 200 000 lira verilir.

**MADDE 5 —** Gümrük ve inhisarlar encümeninin 5 nci maddesi aynen

**MADDE 6 —** Hükûmetin 6 ncı maddesi aynen

**MADDE 7 —** Bu idarelerin deruhde ettikleri hizmetlerin ifasma muktazi arsalarla her ne mahiyette olursa olsun binalar menafii umumiyeye namna istimlâk olunabilir.

**MADDE 8 —** İstanbul ve İzmir liman işletmelerinin kiraya verilmeksizin hizmette kullanılan bina ve arsaları, bina ve arazi vergisine tâbi tutulmaz.

B. E.

**MADDE 5 —** Mubayaa olunan İstanbul ve İzmir rıhtım şirketleri mubayaa muakavelenamelere mucibince Hükûmetçe deruhde olunan mubayaa taksitlerle tahvilât amortismanları ve bunlara merbut kuponları 1 haziran 1936 tarihinden itibaren alâkadarlara bu idarelerce ödenir. Ödenen bono, tahvil ve kuponlar makbuz mukabilinde Hazineye verilir.

**MADDE 6 —** Hükûmetin 6 ncı maddesi aynen

**MADDE 7 —** Bu idarelerin deruhde ettikleri hizmetlerin ifasma muktazi arsalarla her ne mahiyette olursa olsun bunlar belediyelerce yapılacak istimlâk hakkındaki kanun hükümlerine göre istimlâk olunur.

**MADDE 8 —** Maliye encümeninin 8 nci maddesi aynen

Hü.

sif kıymetleri üzerinden % 1 nisbetinde rıhtım resmi almır.

Gümrük idarelerince, gümrük resmi ile birlikte ve gümrük resminin tahakkuk ve tahsiline aid hükümler dairesinde tahsil edilecek olan bu resimlerin bir aylık tutarı ertesi ayın nihayet 10 ncu gününe kadar Liman işleri idarelerine verilir.

**MADDE 9 —** Liman işleri idaresince işletilecek depo, antrepoların ardiye ve hamallık ücretleriyle palamar ve liman yükleme, boşaltma işleri ve inhisar mevzuunda yapacakları diğer hizmetlerin ücret tarifeleri her sene hızarın ayı içinde İktisad vekâleti tarafından intihab olunacak bir reis, iki mütehasıs ve bu idarelerce seçilecek birer ve mahallî ticaret odasından seçilecek ikişer aza tarafından tanzim ve İktisad vekâletinin aynen veya tadilen tasdikile bir sene için tatbik olunur.

**MADDE 10 —** Bu idareler ticarî usuller ve kaidelerle idare olunurlar. Sermayeleri ve bütün sarfiyat muameleleri muhasebei umumiye, arttırma, eksiltme ve ihale kanunlarına ve Divan muhasebatın vize ve murakabesine tâbi değildir.

İk. E.

rük resmi ve muamele vergisine tâbi olmadığı gibi kiraya ve rilmeksizin hizmette kullanılan bina ve arsalar bina ve arazi vergilerine ve bu idarelerin fazla varidatları kazanç vergisine tâbi tutulmaz.

**MADDE 9 —** Yabancı memleketlerden İstanbul ve İzmir limanları vasıtasile memlekete ithal edilecek bütün mallardan, muamele vergisine tâbi olanlardan, bu vergi matrahı ve muamele vergisine tâbi olmayanlardan da, sif kıymetleri üzerinden % 1 nisbetinde rıhtım resmi almır.

Gümrük idarelerince, gümrük resmi ile birlikte ve gümrük resminin tahakkuk ve tahsiline aid hükümler dairesinde tahsil edilecek olan bu resimlerin bir aylık tutarı ertesi ayın nihayet onuncu gününe kadar liman işleri idarelerine verilir.

**MADDE 10 —** Liman idarelerince işletilecek depo, antrepoların ardiye ve hamallık ücretleriyle palamar ve liman yükleme, boşaltma işleri ve inhisar mevzuunda yapacakları diğer hizmetlerin ücret tarifeleri her sene hızarın ayı içinde İktisad vekâleti tarafından intihab olunacak birer reis ile ikişer mütehasıs ve bu idarelerce seçilecek birer ve mahallî ticaret odalarından seçilecek ikişer aza tarafından tanzim ve İktisad vekâletinin aynen veya tadilen tasdikile bir sene için tatbik olunur.

G. İ. E.

**MADDE 9 —** İktisad encümeninin dokuzuncu maddesi aynen.

**MADDE 10 —** İktisad encümeninin onuncu maddesi aynen.

Mal. E.

B. E.

**MADDE 9 — İktisad encümeninin 9 ncu maddesi aynen**

**MADDE 9 — İktisad encümeninin 9 ncu maddesi aynen**

**MADDE 10 — İstanbul ve İzmir liman idarelerince işletilecek depo, antrepoların ardiye ve hamallık ücretleriyle palamar ve liman yükleme, boşaltma işleri ve inhisar mevzuunda yapacakları diğer hizmetlerin ücret tarifeleri her sene haziran ayı içinde İktisad vekâleti tarafından intihap olunacak birer reis ile ikişer mütehassıs ve bu idarelerce seçilecek birer ve mahallî ticaret odalarından seçilecek ikişer aza tarafından tanzim ve İktisad vekâletinin aynen veya tadilen tasdikile bir sene için tatbik olunur.**

**MADDE 10 — İstanbul ve İzmir liman işletmeleri idarelerince işletilecek depo ve antrepoların ardiye ve hamallık ücretleriyle palamar ve liman yükleme, boşaltma işleri ve inhisar mevzuunda yapacakları diğer hizmetlerin ücret tarifeleri her sene temmuz ayı içinde İktisad vekâleti tarafından intihap olunacak birer reis ile ikişer mütehassıs ve bu idarelerce seçilecek birer ve mahallî ticaret odalarından seçilecek ikişer aza tarafından tanzim ve İktisad vekâletinin aynen veya tadilen tasdikile bir sene için tatbik olunur.**

Hü.

**MADDE 11** — Bu idarelerin umumî heyetleri; Büyük Millet Meclisi İktisad, Bütçe ve Divanı muhasebat encümenlerinden teşekkül eder.

**MADDE 12** — Bu idarelerin bütçeleri müdürlüklerince ihzar ve takvim senesi başından en az iki ay evvel İktisad vekâletine tevdi olunur. İktisad vekâleti bütçeleri Divanı muhasebat-tan tayin edilecek iki zat ile İktisad vekâletince tayin olunacak bir reis ve bir mütehas-sıs ve Maliye vekâletince tayin olunacak bir zattan müteşekkil bir heyete tetkik ettirildikten sonra bir ay zarfında Umumî heyetin tetkik ve tasdikma arzeder.

Munzam ve fevkalâde tah-sisat talepleri gibi senesi zarfında zuhur edecek mesailin tetkik ve halli de müddet kaydı mevzubahs olmaksızın Umumî heyete aittir.

Müdürlüklerin ilk bütçeleri ve kadroları İktisad vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunur.

**MADDE 13** — Bu idarelerin hesap yılı takvim yılıdır.

Bu idareler, senelik blâncolarını her takvim senesinin sonundan itibaren üç ay zarfında ihzara mecburdurlar. Bu blâncolar 12 nci maddede yazılı şekilde seçilecek bir heyet

İk. E.

**MADDE 11** — İstanbul ve İzmir liman işletmeleri, ticari usuller ve kaidelerle idare ilunurlar. Sermayeleri ve bütün sarfiyat ve muameleleri muhasebei umumiye, arttırma, eksiltme ve ihale kanunlarına ve Divanı muhasebatın vize ve murakabesine tâbi değildir.

**MADDE 12** — İstanbul ve İzmir liman işletmelerinin umumî heyetleri, Büyük Millet Meclisi İktisad, Bütçe ve Divanı muhasebat encümenlerinden teşekkül eder. Bütçeleri müdürlüklerince ihzar ve takvim senesi başından en az iki ay evvel İktisad vekâletine tevdi olunur. İktisad vekâleti bu bütçeleri Divanı muhasebattan tayin edilecek iki zat ile İktisad vekâletince tayin olunacak birer reis ve birer mütehas-sıs ve Maliye vekâletince tayin olunacak birer zattan müteşekkil heyetlere tetkik ettirdikten sonra bir ay zarfında umumî heyetin tetkik ve tasdikma arzeder.

Munzam ve fevkalâde tah-sisat talepleri gibi senesi zarfında zuhur edecek mesailin tetkik ve halli de müddet kaydı mevzubahs olmaksızın umumî heyete aittir.

Bu idarelerin ilk bütçeleri ve kadroları İktisad vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunur.

**MADDE 13** — İstanbul ve İzmir liman işletmelerinin hesap yılı takvim yılıdır.

Bu idareler senelik blâncolarını her takvim senesinin sonundan itibaren iki ay zarfında ihzara mecburdurlar. Bu blâncolar 12 nci maddede ya-

G. İ. E.

**MADDE 11** — İktisad encümeninin on birinci maddesi aynen.

**MADDE 12** — İktisad encümeninin on ikinci maddesi aynen.

**MADDE 13** — İktisad encümeninin on üçüncü maddesi aynen.

Mal. E.

B. E.

**MADDE 11** — İktisad encümeninin tadili veçhile aynen

**MADDE 11** — İktisad encümeninin 11 nci maddesi aynen

**MADDE 12** — İktisad encümeninin tadili veçhile aynen

**MADDE 12** — İstanbul ve İzmir liman işletmelerinin umumî heyetleri Büyük Millet Meclisi İktisad, Bütçe ve Divanı muhasebat encümenlerinden teşekkül eder. Bütçeleri müdürlüklerince ihzar ve takvim senesi başından en az iki ay evvel İktisad vekâletine tevdi olunur. İktisad vekâleti bu bütçeleri ikisi Divanı muhasebatça, ikisi İktisad ve birisi de Maliye vekâletlerince kendi memurlarından seçilecek beşer kişilik heyetler marifetile tetkik ettirildikten sonra bir ay zarfında Umumî heyetin tetkik ve tasdikma arzeder. Bu heyetlere Divanı muhasebatça memur edilen zatlerden birisi riyaset eder.

Munzam ve fevkalâde tahsisat talepleri gibi senesi zarfında zuhur edecek mesailin tetkik ve halli de, müddet kaydi mevzubahs olmaksızın, Umumî heyete aittir.

Bu idarelerin ilk bütçeleri ve kadroları İktisad vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri heyetince tasdik olunur.

**MADDE 13** — İstanbul ve İzmir liman işletmelerinin hesap yılı takvim yılıdır.

Bu idareler, senelik blâncolarını her takvim senesinin sonundan itibaren iki ay zarfında ihzara mecburdurlar. Bu blâncolar, 12 nci maddede yazılı şekilde alâkalı dairelerin kadroları içinden seçilecek heyetler tarafından evrakı müsbitelerile birlikte hesap ve muamelelerine bakılmak

**MADDE 13** — Maliye encümeninin 13 ncü maddesi aynen

Hü.

tarafından hesap ve muamelelerine bakılmak suretile İktisad vekâleti tarafından tetkik ettirilir. Bu heyet, blâncoların kendilerine tevdi tarihinden itibaren bir ay zarfında tetkik ve raporla İktisad vekâletine tevdi eder. İktisad vekâleti de bu blâncolar ile raporları indellüzum kendi mütaleasını da ilâve ederek tetkik ve tasdik olunmak üzere bir ay zarfında umumî heyete tevdi eder. Umumî heyetin tasdik kararı alâkadar memurların ibrası hükmündedir.

**MADDE 14 —** Bu idarelerin her sene blâncolarına nazaran tahakkuk edecek safi kârlardan idarelerin inkişafına lâzım olan miktarlar umumî heyet tarafından ayrıldıktan sonra geri kalacak miktar Hazineye tediye olunur.

**MADDE 15 —** Bu idareler nezdinde ücretleri bu idarelerce verilmek üzere daimî birer murakıb bulundurulur. Maliye ve İktisad vekâletlerince müştereken tayin ve ücretleri tesbit edilecek olan bu murakıpler idareler muamelâtını İktisad vekâleti namına murakabe ile mükellef olup vazifeleri kezalik Maliye ve İktisad vekâletince tanzim edilecek bir talimatname ile tayin olunur.

**MADDE 16 —** İktisad vekâleti lüzum gördüğü takdirde İstanbul ve İzmir liman işleri idarelerini tevhide mezundur. Bu idarelerin nakid mevcudundan İktisad vekâleti lüzum gördüğü takdirde bir defaya mahsus olmak üzere bir idareden diğerine yardım ettirebilir. Mü-

İk. E.

zılı şekilde seçilecek heyetler tarafından hesap ve muamelelerine bakılmak suretile İktisad vekâletince tetkik ettirilir. Bu heyetler blâncoları kendilerine tevdi tarihinden itibaren bir ay zarfında tetkik ve bir raporla İktisad vekâletine tevdi ederler. İktisad vekâleti de bu blâncolar ile raporları lüzumuna göre kendi mütaleasını da ilâve ederek tetkik ve tasdik olunmak üzere bir ay zarfında umumî heyete tevdi eder. Umumî heyetin tasdik kararı alâkadar memurların ibrası hükmündedir.

**MADDE 14 —** İşletme idarelerinin her sene blâncolarına nazaran tahakkuk edecek safi kârlardan idarelerin inkişafına lâzım olan miktarlar umumî heyet tarafından ayrıldıktan sonra geri kalacak miktar Hazineye tediye olunur.

**MADDE 15 —** İşletme idareleri nezdinde ücretleri bu idarelerce verilmek üzere daimî birer murakıb bulundurulur. Maliye ve İktisad vekâletlerince müştereken tayin ve ücretleri tesbit edilecek olan bu murakıpler idareler muamelâtını İktisad vekâleti namına murakabe ile mükellef olup vazifeleri kezalik Maliye ve İktisad vekâletlerince tanzim edilecek bir talimatname ile tayin olunur.

**MADDE 16 —** Aynen

G. İ. E.

**MADDE 14 —** İktisad encümeninin on dördüncü maddesi aynen.

**MADDE 15 —** İşletme idareleri nezdinde, ücretleri bu idarelerce verilmek üzere, daimî birer murakıb bulundurulur. Maliye ve İktisad vekâletlerince müştereken tayin ve ücretleri tesbit edilecek olan bu murakıpler idareler muamelâtını İktisad vekâleti namına murakabe ile mükellef olup vazifeleri kezalik Maliye ve İktisad vekâletlerince müştereken tesbit olunur.

**MADDE 16 —** Hükûmetin on altıncı maddesi aynen.



Mal. E.

suretile İktisad vekâletince tetkik ettirilir. Bu heyetler, blâncoları kendilerine tevdi tarihinden itibaren bir ay zarfında tetkik ve bir raporla İktisad vekâletine tevdi ederler. İktisad vekâleti de bu blâncolar ile raporları lüzumuna göre kendi mütaleasını da ilâve ederek tetkik ve tasdik olunmak üzere bir ay zarfında Umumi Heyete tevdi eder. Umumi Heyetin tasdik kararı alâkadar memurların ibrası hükmündedir.

**MADDE 14 — İktisad encümeninin 14 ncü maddesi aynen**

**MADDE 15 — Gümrük ve İnhisarlar encümeninin 15 nci maddesi aynen**

**MADDE 16 — Hükümetin teklif ettiği 16 ncü madde aynen**

B. E.

**MADDE 14 — İktisad encümeninin 14 ncü maddesi aynen**

**MADDE 15 — İşletme idareleri nezdinde daimî birer murakıp bulundurulur. Maliye ve İktisad vekâletlerince müştereken tayin edilen bu murakıpler idareler muamelâtını murakabe ile mükellef olup vazifeleri kezaik Maliye ve İktisad vekâletlerince müştereken tesbit olunur. Murakıplerin ücretleri bu idarelerin kadrolarında gösterilir.**

**MADDE 16 — İktisad vekâleti lüzum gördüğü takdirde İstanbul ve İzmir liman işletmelerini tevhide mezundur. Bu idarelerin nakid mevcudundan İktisad vekâleti lüzum gördüğü takdirde bir defaya mahsus olmak üzere bir idareden diğerine yardım ettirebilir. Müteakıp seneler görülecek lüzum üzerine heyeti umumiye kararile aynı şekilde münakale yapılabilir.**

**İktisad vekâleti İstanbul ve İzmir liman iş-**

Hü.

teakib seneler görülecek lüzum üzerine heyeti umumiye kararile aynı şekilde münakale yapılabilir.

**MADDE 17 —** Bu idareler yapmakta oldukları muamelâtm göstereceği ihtiyaç üzerine heyeti umumiye kararile istikrazlar aktine ve İktisad vekâletinin muvafakat ve müsaadesi ile kredi hesabı carisi açtırmağa salâhiyettardır.

**MADDE 18 —** Bu idarelerin mesuliyeti altına girecek eşya ya taallük eden gümrük ve diğer Devlet vergi ve resimlerini korumak üzere tahmil, tahliye, ambar ve antrepoculuk muamelelerinin bu haklar bakımından yolunda ve meri usul ve kanunlara uygun olarak yapıp yapılmadığını gümrük memur ve müfettişleri her safhada teftiş ve murakabe edebilecekler ve gümrük mevzuatı noktasından yolsuzlukları görülen liman idaresi memurlarının icabında ellerini işten çekirmek lüzumunu ve Devlet haklarını temin edecek tedbirlerin alınmasını bu idarelere bildirmeğe gümrük müfettişleri salâhiyetli olacaklardır.

Ambar, antrepo ve umumî mağazalarla yolcu salonunun gümrükçülük bakımından tâbi olacakları şartlarla buralarda ve eşyanın tahmil ve tahliyesinde gümrük murakabesinin nasıl yapılacağı bir nizamname ile tesbit olunur.

İk. E.

**MADDE 17 —** İşletme idareleri yapmakta oldukları muamelâtm göstereceği ihtiyaç üzerine heyeti umumiye kararile istikrazlar aktine ve İktisad vekâletinin muvafakat ve müsaadesi ile kredi hesabı carisi açtırmağa salâhiyettardır.

**MADDE 18 —** Bu idarelerin mesuliyeti altına girecek eşya ya taallük eden gümrük ve diğer Devlet vergi ve resimlerini korumak üzere tahmil, tahliye, ambar ve antrepoculuk muamelelerinin bu haklar bakımından yolunda ve meri usul ve kanunlara uygun olarak yapıp yapılmadığını gümrük müdür ve müfettişleri her safhada teftiş ve murakabe edebilecekleri gibi gümrük mevzuatı noktasından yolsuzlukları görülen liman idaresi memurlarının icabında ellerini işten çekirmek lüzumunu ve Devlet haklarını temin edecek tedbirlerin alınmasını bu idarelere bildirmeğe gümrük müfettişleri salâhiyetlidirler.

Ambar, antrepo ve umumî mağazalarla yolcu salonunun gümrükçülük bakımından tâbi olacakları şartlarla buralarda ve eşyanın tahmil ve tahliyesinde gümrük murakabesinin nasıl yapılacağı bir nizamname ile tesbit olunur.

G. İ. E.

**MADDE 17 —** İktisad encümeninin on yedinci maddesi aynen.

**MADDE 18 —** Bu idarelerin mesuliyeti altına girecek eşya ya taallük eden gümrük ve diğer Devlet vergi ve resimlerini korumak üzere tahmil ve tahliye, ambar ve antrepoculuk muamelelerinin bu haklar bakımından yolunda ve meri usul ve kanunlara uygun olarak yapıp yapılmadığını gümrük müdür ve müfettişleri her safhada teftiş ve murakabe edecekleri gibi gümrük mevzuatı noktasından yolsuzlukları görülen liman işletmeleri memurlarının icabında ellerini işten çekirmek lüzumunu ve Devlet haklarını temin edecek tedbirlerin alınmasını bu idarelere bildirmeğe gümrük müdür ve müfettişleri salâhiyetlidirler.

Ambar, antrepo ve umumî mağazalarla yolcu salonunun gümrükçülük bakımından tâbi olacakları şartlarla buralarda ve eşyanın tahmil ve tahliyesinde gümrük murakabesinin nasıl yapılacağı bir nizamname ile tesbit olunur.

Mal. E.

**MADDE 17** — İktisad encümeninin 17 nci maddesi aynen

**MADDE 18** — Bu idarelerin mesuliyeti altına girecek eşyaya taallük eden Gümrük ve diğer Devlet vergi ve resimlerini korumak üzere tahmil ve tahliye, ambar ve antrepoculuk muamelelerinin bu haklar bakımından yolunda ve merî usul ve kanunlara uygun olarak yapıp yapılmadığını Gümrük müdür ve müfettişleri her safhada teftiş ve murakabe edebilecekleri gibi gümrük mevzuatı noktasından yolsuzlukları görülen liman işletmeleri memurlarının icabında ellerini işten çekirmek lüzumunu ve Devlet haklarını temin edecek tedbirlerin alınmasını bu idarelere bildirmeğe gümrük müdür ve müfettişleri salâhiyetlidirler.

Ambar, antrepo ve umumî mağazalarla yolcu salonunun gümrükçülük bakımından tâbi olacakları şartlarla buralarda ve eşyanın tahmil ve tahliyesinde gümrük murakabesinin nasıl yapılacağı bir nizamname ile tesbit olunur.

Teftiş neticesinde gizli veya açık zimmeti veya ihtilâsı ve muamelelerinde suiistimali görülen veyahud idaresi altında bulunan şeyleri veya bunların defterleriyle evrakını göstermeyen liman memurlarının işten el çektirilmesi hakkında gümrük müfettişlerinin talepleri memurların mafevkleri tarafından derhal yerine getirilir.

B. E.

İşletmeleri bütçelerinden ödenmek üzere Trabzon ve Mersindeki liman şirketleri hisse senetlerini de mubayaa ve bu takdirde bu işleri ya ayrı idare halinde veyahud diğer işletmelerle birleştirmek suretile bu kanun hükümleri dairesinde idareye salâhiyetlidir. Bu takdirde hazinenin iştirak hisseleri yeni idarelerin sermayesine ilâve olunur.

**MADDE 17** — İşletme idareleri yapmakta oldukları muamelâtın göstereceği ihtiyaç üzerine Heyeti Umumiye kararile istikrazlar aktine ve İktisad vekâletinin muvafakat ve müsaadesi ile ceman 200 000 liraya kadar kredi hesabı carisi açtırmağa salâhiyettedirler.

**MADDE 18** — Maliye encümeninin 18 nci maddesi aynen

Hü.

**MADDE 19** — Bu idarelerin müdürleri İktisad vekâletinin inhası üzerine Reiscümhurun tasdikile tayin olunur.

Müdürlüklere aid muamelâtm sureti idaresi ve müdürlükler teşkilâtile müdürden başka memurların sureti tayini ve vazife ve salâhiyetleri bir nizamname ile tesbit olunur. Bu nizamname yapılmaya kadar bu fıkradaki hususat İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir talimatname ile tayin olunur.

**MADDE 20** — Bu idarelerin memurları halk ile ve mensub oldukları idarelerle muamele ve münasebetlerinde hususî müessesese memurları gibi muameleye tâbi olup haklarında memurin muhakematı hakkındaki kanun ile memurin kanununun hükümleri tatbik olunmaz.

**MADDE 21** — Bu idarelere aid mallar Devlet malıdır.

Bunları çalanlar, ihtilâs edenler, zimmetine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun sui-istimal edenler Devlet malları hakkında ika olunan bu gibi suçlara müterettib takibat ve cezalara tâbidirler.

**MADDE 22** — Bu idarelerin memur ve müstahdemlerine mahsus olmak üzere ihzar olunacak tekaüd sandığı kanunu mevkii meriyete geçinceye kadar şimdiki Koruma sandığı işlerine İktisad vekâletince yapılacak talimat dahilinde devam olunur ve sandık için memurlardan % 5 aidat kesilir. Ay-

İk. E.

**MADDE 19** — İstanbul ve İzmir liman işleri müdürleri İktisad vekâletinin inhası üzerine Reisi Cümhurun tasdikile tayin olunurlar.

Müdürlüklere aid muamelâtm sureti idaresi ve müdürlükler teşkilâtile müdürden başka memurların sureti tayini ve vazife ve salâhiyetleri bir nizamname ile tesbit olunur. Bu nizamname yapılmaya kadar bu fıkradaki hususat İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir talimatname ile tayin olunur.

**MADDE 20** — Liman işletmeleri memurları halk ile ve mensub oldukları idarelerle muamele ve münasebetlerinde hususî müessesese memurları gibi muameleye tâbi olup haklarında memurin muhakematı hakkındaki kanun ile memurin kanununun hükümleri tatbik olunmaz.

**MADDE 21** — Liman işletmelerine aid mallar Devlet malıdır.

Bunları çalanlar, ihtilâs edenler, zimmetine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun sui-istimal edenler Devlet malları hakkında ika olunan bu gibi suçlara müterettib takibat ve cezalara tâbidirler.

**MADDE 22** — Liman işletmeleri memur ve müstahdemlerine mahsus olmak üzere ihzar olunacak tekaüd sandığı kanunu mevkii meriyete geçinceye kadar şimdiki koruma sandığı işlerine İktisad vekâletince yapılacak talimat dahilinde devam olunur ve sandık için memurlardan % 5 aidat kesi-

G. İ. E.

**MADDE 19** — İstanbul ve İzmir liman işletmeleri müdürleri İktisad vekâletinin inhası üzerine Reiscümhurun tasdikile tayin olunurlar. Müdürlüklere aid muamelâtm sureti idaresi ve müdürlükler teşkilâtile müdürden başka memurların sureti tayini ve vazife ve salâhiyetleri bir nizamname ile tesbit olunur. Bu nizamname yapılmaya kadar bu fıkradaki hususat İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılır.

**MADDE 20** — İktisad encümeninin yirminci maddesi aynen.

**MADDE 21** — İktisad encümeninin yirmi birinci maddesi aynen.

**MADDE 22** — Liman işletmeleri memur ve müstahdemlerine mahsus olmak üzere ihzar olunacak tekaüd sandığı kanunu mevkii meriyete geçinceye kadar şimdiki koruma sandığı işlerine İktisad vekâletince yapılacak talimat dahilinde devam olunur ve sandık için memurlardan % 5 aidat kesilir.

**Mal. E.**

**MADDE 19 —** Gümrük ve inhisarlar encümeninin 19 ncu maddesi aynen

**MADDE 20 —** İktisad encümeninin 20 nci maddesi aynen

**MADDE 21 —** İktisad encümeninin 21 nci maddesi aynen

**MADDE 22 —** Gümrük ve inhisarlar encümeninin 22 ncu maddesi aynen

**B. E.**

**MADDE 19 —** Gümrük ve inhisarlar encümeninin 19 ncu maddesi aynen

**MADDE 20 —** İktisad encümeninin 20 nci maddesi aynen

**AMDDE 21 —** İktisad encümeninin 21 nci maddesi aynen

**MADDE 22 —** Liman işletmeleri memur ve müstahdemlerine mahsus olmak üzere ihzar olunacak tekaüd sandığı kanunu mevki meriyete geçinceye kadar şimdiki koruma sandığı işlerine İktisad vekâletince tayin olunacak esaslar dahilinde devam olunur, ve sandık için memurlardan % 5 aidat kesilir, aynı miktar, idareler bütçelerine sandıklar hesabına ayrıca konulur.

Hü.

ni miktar idareler bütçelerine sandık hesabına konulur.

**MADDE 23** — Yeni teşkilât dolayısıyla açıkta kalacak memurlara İnhisar idareleri zamanındaki her hizmet senesine mukabil bir maaş nisbetinde tazminat verilir. Tasfiyesi bitmemiş olan İstanbul liman şirketi memurlarının tazminatın tasfiye olunan şirket zamanına tesadüf eden hizmetlere aid kısmı tasfiye heyeti hesabından tesviye olunur.

**MADDE 24** — Hükûmet İstanbulda kömürlerin satış ve depo işlerini kısmen veya tamamen İstanbul liman işleri idaresine yaptırmaya mezdur.

**MADDE 25** — Bu kanun me-riyete konduğu tarihten sonra gelecek ilk takvim senesi başına kadar olan müddet bir hesab devresi addolunur.

**MADDE 26** — Gümrük idarelerince devredilecek ambarlarda halen mevcut eşyadan kanunî müddetlerini bitirenler müstesna olmak üzere, diğerleri haricî alâmetleri ve kap mik-

İk. E.

bir. Aynı miktar idareler bütçelerine sandıklar hesabına konulur.

**MADDE 23** — Aynen

**MADDE 24** — Hükûmet İstanbulda maden kömürü depoları tesis ve idaresi işlerini kısmen veya tamamen İstanbul liman işletmesine yaptırmaya mezdur.

Kömür deposu işlerine başlandıktan sonra lüzum görüldüğü takdirde bu idarenin hesabını ayrıca tutmak şartile İstanbulda kömürün satış işleriyle de iştigal etmesine İktisad vekâleti ayrıca müsaade verebilir ve bu takdirde liman işleri ile diğer alâkadarlar arasında depodan istifade hususunda farklı muamele yapılmaz.

**MADDE 25** — Aynen

**MADDE 26** — Gümrük idarelerince devredilecek ambarlarda halen mevcut eşyadan kanunî müddetlerini bitirenler müstesna olmak üzere, diğerleri haricî alâmetleri ve kap

G. İ. E.

Aynı miktar, idareler bütçelerine sandıklar hesabına ayrıca konulur.

**MADDE 23** — Yeni teşkilât dolayısıyla açıkta kalacak memurlara inhisar idareleri zamanındaki her hizmet senesine mukabil bir maaş nisbetinde tazminat verilir.

**MADDE 24** — İktisad encümeninin yirmi dördüncü maddesi aynen.

**MADDE 25** — Hükûmetin yirmi beşinci maddesi aynen.

**MADDE 26** — Gümrük idarelerine devredilecek ambarlarda halen mevcut eşyadan kanunî müddetlerini bitirenler müstesna olmak üzere diğerleri haricî alâmetleri ve

Mal. E.

B. E.

**MADDE 23** — Gümrük ve inhisarlar encümeninin 23 ncü maddesi aynen

**MADDE 23** — Yeni teşkilât dolayısıyla açığa kalacak memurlara 2521 sayılı kanunla teşkil edilen idareler zamanındaki her hizmet senesine mukabil bir aylık nisbetinde tazminat verilir.

**MADDE 24** — İcra Vekilleri Heyeti kararla İstanbulda maden kömürü depoları tesis ve idaresi inhisarı kısmen veya tamamen İstanbul liman işletme idaresine verilebilir.

**MADDE 24** — Maliye encümeninin 24 ncü maddesi aynen.

Şehrin iktisadî, sıhî ve bedî şartlarına göre depo yeri seçilmesi ve inhisarın mahiyet ve şümulü İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılır.

Kömür deposu işlerine başlandıktan sonra lüzum görüldüğü takdirde bu idarenin hesabını ayrıca tutmak şartıyla İstanbulda kömürün satış işleriyle de iştigal etmesine İktisad vekâleti ayrıca müsaade verebilir ve bu takdirde liman işleriyle diğer alâkadarlar arasında depodan istifade hususunda farklı muamele yapılmaz.

**MADDE 25** — Hükümetin teklif ettiği 25 nci madde aynen

**MADDE 25** — Bu kanun meriyet konduğu tarihten sonra gelecek ilk takvim senesi başına kadar olan müddet bir hesap devresi addolunur.

Bu idarelerin 1936 yılına aid bütçe ve hesapları 2993 numaralı kanun mucibince 1936 yılı haziran ayı için verilen bir aylık muvakkat bütçe devrelerini de ihtiva eder.

**MADDE 26** — Gümrük ve inhisarlar encümeninin 26 ncı maddesi aynen

**MADDE 26** — Gümrük ve inhisarlar encümeninin 26 ncı maddesi aynen

Hü.

tarları ve sıkletleri üzerinden Liman işleri idarelerine teslim olunur. Muhteviyatının noksan olduğuna şüphe edilenler muhtelit heyetlerce açılarak muhteviyatı tesbit olunmak suretile devredilir.

Devir alman eşyadan doğan mesuliyetler Liman idaresine aittir.

**MADDE 27 —** 2521 ve 618 sayılı kanunların bu kanuna muhalif olan hükümlerile 311 numaralı birinci avans kanununun altıncı maddesi mucibince alınmakta olan rıhtım resmi mülğadır.

**MADDE 28 —** Bu kanun 1 haziran 1936 tarihinden muteberdir.

**MADDE 29 —** Bu kanunun hükümlerini yapmağa Maliye, İktisad ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.

17 - IV - 1936

Bş. V.	Ad. V.
<i>I. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>
M. M. V.	Da. V.
<i>K. Özalp</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>Ali Çetinkaya</i>
İk. V.	S. İ. M. V.
<i>C. Bayar</i>	<i>Dr. R. Saydam</i>
G. İ. V.	Zr. V.
<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

İk. E.

miktarları ve sıkletleri üzerinden liman işleri idarelerine teslim olunur. Muhteviyatının noksan olduğuna şüphe edilenler muhtelit heyetlerce açılarak muhteviyatı tesbit olunmak suretile devredilir.

Devir alman eşyadan doğan mesuliyetler liman idarelerine aittir.

**MADDE 27 —** Liman işlerinin Hükümetçe idaresi hakkında 2521 ve limanlar hakkındaki 618 sayılı kanunların bu kanuna muhalif olan hükümlerile 311 numaralı birinci avans kanununun altıncı maddesi mucibince alınmakta olan rıhtım resmi mülğadır.

**MADDE 28 —** Aynen

**MADDE 29 —** Aynen

G. İ. E.

kap miktarları ve sıkletleri üzerinden liman işletme idarelerine teslim olunur. Muhteviyatının noksan olduğuna şüphe edilenler gümrük ve liman işletmeleri tarafından tayin edilecek memurlardan müteşekkil heyetlerce açılarak muhteviyatı tesbit olunmak suretile devredilir.

Devir alman eşyadan doğan mesuliyetler liman idarelerine aittir.

**MADDE 27 —** İktisad encümeninin yirmi yedinci maddesi aynen.

**MADDE 28 —** Hükümetin yirmi sekizinci maddesi aynen.

**MADDE 29 —** Hükümetin yirmi dokuzuncu maddesi aynen.



Mal. E.

B. E.

**MADDE 27** — 618 numaralı limanlar kanununun tarifeler hakkındaki 10 ncu maddesi hükmü İstanbul ve İzmir liman idarelerinde tatbik olunmaz.

2521 numaralı kanunun bu kanuna muhalif olan hükümleri mülğadır.

311 numaralı birinci avans kanununun 6 nci maddesi mucibince İstanbulda almakta olan rıhtım resmi kaldırılmıştır.

**MADDE 28** — Hükûmetin teklif ettiği 28 nci madde aynen

**MADDE 29** — Hükûmetin teklif ettiği 29 ncu madde aynen

**MADDE 27** — 618 numaralı limanlar kanununun tarifeler hakkındaki 10 ncu maddesi hükmile gümrük kanununun muaddel 8 nci maddesi hükmünün bu kanun hükümlerine muhalif olan hükümleri İstanbul ve İzmirde tatbik olunmaz.

2521 numaralı kanunun bu kanuna muhalif olan hükümleri mülğadır.

311 numaralı birinci avans kanununun 6 nci maddesi mucibince almakta olan resim kaldırılmıştır.

**MADDE 28** — İstanbul liman işleri umum müdürlüğü 1935 malî yılı bütçe kanununun 4 ncu maddesi mucibince İstanbul liman şirketinin tanzim olunacak blâncosu tasfiyenin in-tacında Maliye vekâletince 12 nci maddede yazılı umumî heyete tevdi olunur.

**MADDE 29** — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

**MADDE 30** — Hükûmetin 29 ncu maddesi aynen